

"אסיר שאבדה אמונתו בעתיד - גורלו נחתם.

מרגע שאבדה אמונתו בעתיד, בטלה גם אחיזתו הרוחנית; הוא

מדרדר וסופו ניוון הגוף והנפש"

(האדם מחפש משמעות / ויקטור פרנקל)

"הייתי פעם עד להפגנה דרמטית של הקשר האמיתי בין אבדן האמונה בעתיד ובין התיאשות מסוכנת זו. פ', זקן הבלוק שלנו, מלחין ומחבר ליבריות ידוע למדי, לחש לי יום אחד: "רצוני לספר לך משהו דוקטור. חלמתי חלום מוזר. קול אמר לי, כי אוכל להביע משאלה כלשהי, כי רק אומר מה שאני מבקש לדעת ועל כל שאלותי יינתנו תשובות. מה שאלתי, לפי דעתך? שהייתי רוצה לדעת, מתי תסתיים בשבילי המלחמה. ידע אתה למה אני מתכוון, דוקטור – בשבילי! רציתי לדעת מתי אנחנו, מתי המחנה שלנו ישוחרר, וסבלנו יגיע לקיצו".

"ומתי חלמת חלום זה?" שאלתי.

"בפברואר 1945" השיב. הימים היו ימי תחילת מרס.

"ומה ענה לך הקול שבחלומך?"

כממתיק סוד לחש לי: "שלושים במרס".

כשסיפר לי פ' על חלומו עדיין היה מלא תקווה ובטוח כי דברי החלום יתאמתו. אך ככל שקרב ובא היום המובטח, התברר יותר ויותר לפי הידיעות מחזיתות המלחמה, כי לא היה סיכוי רב שנצא לחופשי בתאריך המיועד. בעשרים ותשעה במאסר חלה פ' פתאום ולקה בחום גבוה. בשלושים במרס, הוא היום שלפי נבואת חלומו יקיץ הקץ על המלחמה ועל סבלו, תקפה עליו הדזנטריה וניטלה הכרתו. בשלושים ואחד במרס נפח את נשמתו. לפי כל הסימנים מת בטיפוס.

אלה היודעים מה הדוק הקשר בין מצב רוחו של אדם – אומץ לבו ותקוותו או היעדרם – ובין מידת החסינות של גופו יבינו כי אבדן פתאום של תקווה ואומץ לב עלול להיות קטלני. הסיבה היסודית למות ידידי היתה, בסופו של דבר העובדה שהשחרור המיוחל לא בא ושנתאכזב מרה. דבר זה הפחית פתאום את תנגודת גופו לזיהום הטיפוס החבוי. אמונתו בעתיד ורצונו לחיות שותקו וגופו נפל קרבן למחלה וכך נתקיימה נבואת הקול שבחלומו אחרי ככלות הכל".

ויקטור פראנקל / (26 במרץ 1905 – 2 בספטמבר 1997)

היה רופא נוירולוג ופסיכיאטר יהודי וינאי. בספרו הנודע "האדם מחפש משמעות" (שפורסם לראשונה ב-1946, ונמכר בלמעלה מתשעה מיליון עותקים) מתעד פראנקל את חוויותיו כאסיר במחנה השמדה נאצי ומתאר את גישתו הפסיכותרפית למציאת משמעות החיים.

